

**Izveštaj o traganju za nestalim ribarima i kočom „Špiridon“,
u periodu od 19.02. do 04.03.2007. godine**

Hronologija događaja:

18.02.2007. godine u prijepodnevnim satima iz Marine Bar isplovio ribarski brod „Špiridon“ sa članovima posade Knežić Krsto, Pršo Anđelko i Rajko Bezbradica

19.02.2007.

Oko 13:00 od Lučke kapetanije zatražili da pokušamo uspostaviti vezu sa ribaricom „Špiridon“ preko ORS.

Nakon nekoliko pokušaja pozivanja na pomorskom VHF kanalu nije se uspio uspostaviti kontakt sa istim.

U 13:30 Husić Naser privatnim putem kontaktirao ribara Pavličić Željka, koji mu je rekao da se „Špiridon“ očekuje u poslepodnevnim satima, kao i to da mu je generator i baterije slabe te je to vjerovatno i razlog što ne može uspostaviti vezu sa ORS.

Od strane Krstić Ivica dobili informaciju oko 14:15 da se sa ribarima sa „Špiridona“ ne može uspostaviti kontakt ni telefonskim putem.

U 14:30 Zatraženo od Komande Moranrice da izvrši radarsko snimanje teritorijalnog mora i da daju podatke o plovnim objektima u našoj zoni odgovornosti.

Na osnovu dobijenih podataka konstatovano je da među snimljenim plovnim objektima nema ribarice „Špiridon“, što je bio prvi pouzdan podatak o mogućoj nesreći.

U 15:10 obavješten Kap. Krsto Rakočević, direktor Uprave pomorske sigurnosti. Odmah nakon primitka informacije Rakočević kontaktira ministra Kalamperovića i direktora Luke Bar Pajovića koji mu stavljaju na raspolaganje helikopter MUP-a i lučki remorker „Sozina“, sa kojima bi se započele radnje pretraživanja. Zbog loših vremenskih uslova helikopter nije mogao uzletjeti, što je potvrdila i avijacija Vojske Crne Gore da ne raspolaže sa letjelicom sa instrumentalnim letjenjem.

U 16:10 lučki remorker „Sozina“, na koji se ukrcao kap. Ratković, načelnik Odsjeka traganja i spašavanja na moru, isplovio i uputio se prema reonu gdje se ribarica nalazila a koji su dobijeni na osnovu podataka od Operativnog centra MUP-a.

U 17:00 započeto sa emitovanjem PAN PAN poruke i kontaktirane pomorske vlasti Albanije, Italije i Hrvatske kojima su dati podaci o brodu i zamoljeni da o eventualnim saznanjima obavijeste Koordinacioni centar „Barradio“.

Vremenski uslovi na moru su loši, vidljivost slaba, te posada „Sozine“, pod izuzetno lošim uslovima, vrši pretragu u reonu Ulcinja i Mendre.

U 19:00 sati zbog nemogućnosti daljeg pretraživanja slabe vidljivosti potraga obustavljena.

20.02.2007.

U jutarnjim satima organizovan nastavak traganja u koji su uključeni helikopter MUP-a, radarski sistemi Mornarice, plovna jedinica Policije, Lučka kapetanija i Uprava pomorske sigurnosti. Takođe, određen broj privatnih plovila isplovio je samoinicijativno na more radi pretraživanja.

Aktivnosti pretraživanja se vrše do 14:00, kada su jedinice pretrage povučene u luku radi dopune goriva i odmora ljudstva. U Nacionalnom štabu traganja i spašavanja donešena je odluka da se narednog dana nastavi sa traganjem.

21.02.2007.

U jutarnjim satima nastavljeno traganje u koje su uključeni helikopter Ratonog vauzduhoplovstva Crne Gore, radarski sistemi Mornarice, plovna jedinica Policije, Lučka kapetanija i Uprava pomorske sigurnosti. Vršiti se pretraživanje priobalnog područja i morskog područja po dubini do 20 Nm. Redovno se emituje PAN PAN – poruka hitnosti, a vrši se i koordinacija sa privatnim plovilima, koji se nalaze na moru. Redovno se kontaktiraju vlasti susjednih zemalja, kao i brodovi koji plove u području zone odgovornosti Republike Crne Gore,

U 15:00 jedinice povučene u bazu, nastavlja se sa emitovanjem PAN PAN poruke i održavaju se kontakti sa privatnim plovnim objektima koji se nalaze na moru. Nacionalni štab planira stalni nadzor područja zone odgovornosti, a u dogovoru sa državnim organima, angažovaće pretrage, kao i izviđanja, pod morem u narednim danima.

22.02.2007.

Nastavljeno traganje sa lučkim tegljačem i policijskim čamcima, kao i veći broj ribarskih plovila. Kontaktirali braću Bezbradice.

Nacionalni štab traganja i spašavanja donio zaključak o prioritetima zona pretrage. Odlučeno da se pretraživanje usmjeri više na područje južno od Bara gdje je „Špiridon“ vršio izlov i odakle se posada poslednji put javljala porodicama. Traganje prekinuto u 16:30 sati.

23.02.2007.

Helikopter MUP-a Lučke kapetanije Bar čamac i 7 privatnih koča pretražuje teren. U blizini Platamuna ribarica „Jovana“ pronašla pneumatski splav koji je predat policiji u Budvi. Utvrđeno da čamac nije pripadao ribarici „Špiridon“. Potraga će se nastaviti sledećeg dana prema Ulcinju. Akcija traganja vođena od 09:00 do 14:00 sati.

24.02.2007.

Patrolni čamac Lučke kapetanije Bar na kojemu je ukrcan kap. Ratković i paraglajder iz Aero kluba Nikšić pretražili područje od Bara do Mendre. Daje se redovno poruka PAN PAN. Nema rezultata niti bilo kakvog traga koji ukazivao na prisustvo potonulog broda (ulje, ostatci opreme i sl.). Osmatranje vršeno od 10:00 do 13:00 sati kada je zbog loših vremenskih uslova obustavljeno.

25.02.2007.

Zbog loših vremenskih uslova isplavlavanje spasilačkih ekipa odloženo.

Vršiti se površinsko izviđanje i emituje poruka hitnosti svim brodovima. Radi se na osposobljavanju sonar za podvodnu detekciju metala što bi se upotrijebilo za pretragu podmorja.

26.02.2007.

Sonda za podvodno snimanje osposobljena. Operater na sondi je Husić Naser iz UPS. Čeka se poboljšanje vremena da bi se pristupilo podvodnom istraživanju. Odluka donešena da se istraži bliža zona između Ulicinja i Mendre na udaljenosti do 2 Nm od obale.

27.02.2007.

Loši vremenski uslovi onemogućavaju izlazak na more. Daje se PAN PAN poruka i vrši se izviđanje obalne linije od strane pripadnika plovne jendinece MUP-a. Prikupljeni podaci od očevidaca iz Ulicinja da se ribarica nalazila blizu starog grada Ulicinj 19. februara oko 01:00 sati.

28.02.2007.

U 09:00 sati uključen helikopter Vojske Crne Gore radi izviđanja.

U 09:00 sati isplovio lučki remorker „Topolica“ sa kojega se vrši površinsko osmatranje. Čamac Lučke kapetanije Bar sa postavljenim sonarnim uređajima za otkrivanje podvodnih metalnih predmeta uključen u pretragu. Jedinice MUP-a, takođe, vrše pretraživanje obalnog i morskog područja, kao i brojni ribarski čamci i kočice.

Oko 16:30 sati, ribarski brod „Jadranka“, koji je bio uključen da povlačeći mreže po dnu, vrši pretragu, zakačio je nepoznati predmet. Odmah je na mjesto upućen ronioc koji je oko 18:00 sati konstatovao da je mreža zakačila ribaricu „Špiridon“. Utvrđeno je da se na krmu nalazi jedan član posade o čemu je obavješten direktor Uprave. Direktor Uprave kontaktirao organe Vlasti RCG i dogovorio aktivnosti za 01.03.t.g., kako bi se pristupilo vađenju utopljenih ribara i dobilo više podataka o nesreći. Suspenovana poruka PAN PAN.

01.03.2007.

U 09:00 sati započete pripreme ronilaca regionalnog centra za podvodne aktivnosti iz Bijele, koji treba da istraže potonuli brod. Lučki remorker „Sozina“ i patrolni čamac Lučke kapetanije Bar pružili ronioce, medicinsko osoblje i uputili se prema ozačenoj poziciji potonulog ribarskog broda „Špiridon“.

U 12:00 sati na poziciji potonulog broda započete aktivnosti pretraživanja.

U 13:14 sati ronioci izvadili jendog utopljenika za kojeg se pretpostavlja da je nestali ribar Bezbradica Rajko. Utopljenik je smješten na tegljač „Sozina“ gdje su prisutni predstavnici vlasti. Vrijeme se pogoršalo, uslovi za ronjenje nepovoljni zbog velikih talasa i mutne vode oko potonulog broda.

U 13:30 sati učesnici operacije vađenja utopljenika prekinuli aktivnosti i uputili se prema Luci Bar.

U 14:55 plovni objekti „Sozina“ i patrolni čamac Lučke kapetanije Bar pristali su na gat V u luci Bar, gdje su vlasti preuzele leš utopljenika. Dogovoreno je da se pretraživanje potonulog broda i okoline nastavi kada vremenski uslovi budu povoljni.

02.03.2007.

Loši vremenski uslovi onemogućavaju bilo kakvu aktivnost na moru vezano za traganje za nestalim ribarima Knežićem i Pršom.

03.03.2007.

U prijedpodnevnim satima ronionci iz regionalnog centra za ronjenje iz Bijele stigli u Marinu Bar te skupa sa direktorom Uprave pomorske sigurnosti i bratom Krsta Knežića obišli identičan plovni objekat kao što je koča „Špiridon“. Na osnovu iskaza brata Knežića, o prepravkama na „Špiridon“, te uzimanja drugih podataka o otvorima za ulazak u unutrašnji dio koče, ronionci sačinili plan o pretraživanju potonulog broda. Dogovoreno da se pretraživanju pristupi kad vremenski uslovi dozvole.

04.03.2007.

U jutarnjim satima procijenjeno da se može izaći na more radi pretraživanja potonule koče „Špiridon“.

Ekipe ronilaca Regionalnog centra za podvodne aktivnosti, pripadnici SAJ i Pomorske policije MUP-a došli na poziciju potonulog broda i započeli ronjenje radi pretraživanja broda u 11:00 sati. Na mjestu događaja su direktor Uprave pomorske sigurnosti, predstavnici Lučke kapetanije Bar kao i ronionci Bajković Dragoljub iz Bara koji je dobio saglasnost od direktora regionalnog centra za podvodne aktivnosti da se može uključiti u aktivnosti pretraživanja, jer je dobar poznavao potonulog broda.

U 11:45 sati svi ronionci (ukupno 4) izronili i saopštili da je brod do detalja pretražen i da tijela nestalih ribara nijesu na brodu.

U 13:00 sati ekipe stigle u Bar, nakon čega je sačinjen izvještaj.

Dogovoreno je sa ribarima i Pomorskom policijom da se što je više moguće vrši nadzor na moru, a naročito na obalnom rubu kako bi se otkrili tragovi prisustva nestalih ribara. Odlučeno je da se povremeno angažuje paraglajder Aero kluba Nikšić, radi izviđanja obalnog ruba i površine mora.

Zaključak koordinatora Nacionalnog štaba traganja i spašavanja

Dojava o nestanku koče „Špiridon“ nije bila u skladu sa procedurom, što u ovom slučaju nije uticalo na krajnji ishod spašavanja nestalih lica. Nameće se pitanje da li treba propisati obavezu da se svako isplovljenje prijavi Lučkoj kapetaniji ili MRCC „Barradio“, kako bi se omogućila povremena komunikacija sa objektima na moru, naročito u uslovima loših vremenskih uslova. Takođe, treba pooštriti inspekcijisku kontrolu u smislu ispravnosti uređaja i opreme na plovnim objektima.

U slučaju traganja za kočom „Špiridon“ ispoljena je maksimalna odgovornost i angažovanost svih državnih subjekata. Pripadnici Vojske, Policije, Lučke kapetanije Bar, A.D. „Luka Bar“, Uprave pomorske sigurnosti Bar, ribari Bara i pojedinci iz raznih profesija, među kojima treba pomenuti ronionca Bajković Dragoljuba, u potpunosti su obavili zadatak koje je koordinatorski štab za traganje i spašavanje na moru od njih zahtijevao. U akcijama traganja nije bilo oštećenja imovine, kao ni povreda učesnika akcije, premda su uslovi za rad često puta bili izuzetno rizični i teški.

Pokazalo se i ovog puta da Služba spašavanja na nivou Države treba biti organizovana, obučena i opremljena sa jasnim nadležnostima u sistemu komandovanja, kako bi mogla odgovoriti potrebama i namjeni njenog formiranja.

Procjena je da je petnaestodnevna potraga uspješno radila bez propusta, koji bi bitno uticali na ishod akcije. Uz konsultacije sa nadležnim ministarstvima koordinatorski štab donio je odluku o obustavljanju traganja za nestalim Knežićem i Pršom, uz preporuku lokalnim ribarima i Pomorskoj policiji da se obrati pažnja na eventualne tragove, koji bi ukazivali na končno rješenje ovog slučaja.

Informaciju dao

Kap. Krsto Rakočević, s.r.

Koordinator Nacionalnog štaba traganja i spašavanja na moru